№ 11. Czwartek 15. Stycznia 1857. Rok wydania 47.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z poczta: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Wiédeń, 13. stycznia. *Gazeta Wiédeńska* ogłasza w części urzędowej:

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 3. b. m. udzielić Stowarzyszeniu galicyjskich posiadaczy ziemskich i kapitalistów ostateczną koncesyę na budowę i prowadzenie następujących przestrzeni kolei żelaznej:

1. Ze Lwowa do Przemyśla ku połączeniu z galicyjskim szlakiem kolei północnej Cesarza Ferdynanda.

2. Ze Lwowa na Brody do granicy rosyjskiej.

3. Ze Lwowa prosto na południe do prawego brzegu Dniestru i wzdłuż tego brzegu na Czerniowce do granicy Mołdawskiej.

4. Z Przemyśla do prawego brzegu Dniestru w połączeniu z linią wspomnioną ad 3.

(Ich Mość Cesarstwo przybyli do Brescii. — Wyjazd Ich Mość Cesarstwa z Wenecyi. — Wiadomości bieżące z Wiédnia. — Rada państwa. — Minister toskański Lenzoni. — Wystawa gospodarska. — Zakres działalności rządu krajowego w Węgrzech.)

Wiédeń, 12. stycznia. Wieczorna *Gazeta Wiédeńska* ogłasza następującą depeszę telegraficzną Jego Excel. Namiestnika Lombardyi barona Burger do Jego Excel. ministra spraw wewnętrznych:

Brescia, 11. stycznia.

Ich Mość Cesarstwo przybyli dziś w południe do Brescii w najpomyślniejszem zdrowiu śród powszechnych okrzyków radości mieszkańców.

Gazeta Wiédeńska donosi: Ich MM. Cesarstwo zabawiwszy 38 dni w Wenecyi, z których każdy stał się mieszkańcom tamecznym pamiętny czynami łaski monarszej, wyjechali dnia 3go b. m. z tego miasta w asystencyi Ich Excel. hr. Thun'a, cywilnego „adlatus" gubernatora jeneralnego fm. hrabi Radetzkiego, tudzież namiestnika hr. Bissingen'a. Odjazd Najjaśniejszych Państwa nastąpił o pół do 10tej godzinie przed południem z Riva dei Giardini; w przyozdobionej bogato gondoli nadwornej stał J. M. Cesarz po-za domkiem gondołowym odwzajemniając łaskawie serdeczne pozdrowienia ludności zebranej, w domku zaś znajdowała się Jej Mość Cesarzowa i Jego królewicz. M. Książę Karol bawarski. Taka sama liczba niezliczona bissonów, peotów i łodzi rozmaitego rodzaju, jaka zebrała się podczas przyjazdu Ich MM. Cesarstwa pływała i teraz na wodach morza adryatyckiego, i znowu były wszystkie okna i balkony wzdłuż kanału wielkiego świetnie przyozdobione i pełne mieszkańców, którzy jeszcze raz pragnęli oglądać i z najgłębszem uszanowaniem powitać Ich MM. Cesarstwo. Dworzec kolei żelaznej na stacyi Sta Lucia przyozdobiono świątecznie; u schodów nadbrzeżnych wznosił się pawilon w stylu maurytańskim na dwóch podstawach wyobrażających konie morskie z dwoma na nich chłopcami; 14 słupów stanowiło frontową stronę pawilonu, nad któremi sięgał łuk wielki z herbem miasta, z armaturą i trofeami, tudzież z posągiem, który unosił Wenecyę. Dwie wieżyczek z kopułami wysokiemi, jakiemi przyozdabiano dawniejsze galary weneckie, tudzież dwa małe pawilony poboczne, na których zatknięto choręgwie z kołem skrzydlatem, jako symbolem szybkości kolei żelaznej, uzupełniało przyozdobienia zewnętrzne; również i wnętrze dworca było starannie upiększone. Zasłona bogata przedzielała pawilon od przedsionka i przepysznie przystrojonej sali, która prowadziła korytarzem z daszkiem na biało i niebiesko pomalowanym do drugiego ośmiokątnego pawilonu. Na tym pawilonie powiewała choręgiew cesarska, i ztamtąd też wychodziły drzwi tuż przed samym paradnym wagonem, przeznaczonym dla Najjaśniejszych Państwa. Oprócz zastępców towarzystwa kolei żelaznej hrabi Alvise Mocenigo i księcia Galliera, którzy dostąpili zaszczytu asystowania Ich MM. Cesarstwu w przejeździe, zgromadziły się we dworcu także i wszystkie władze miejscowe. Najjaśniejsi Państwo przyjęli zebranych z wielką łaskawością, a mianowicie raczyli hrabię Correr'a jako podestę reprezentującego miasto Wenecyę zaszczycić uprzejmą rozmową. Oprócz tego odbył J. M. Cesarz przegląd jednej kompanii honorowej ustawionej przed dworcem kolei żelaznej.

Podczas wsiadania Najjaśniejszych Państwa do wagonu wzniosła licznie zgromadzona ludność serdeczne i głośne okrzyki życzliwości.

— Na posiedzeniu rady państwa dnia 10go b. m. obecny był także Jego cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę Rainer. — Minister wielkiego księcia Toskańskiego p. Lenzoni porobił już wizyty pożegnawcze w Wiédniu; odjeżdża do Florencyi, gdzie obejmuje ministeryum spraw zagranicznych. — Do programu na obchód jubileuszu c. k. towarzystwa agronomicznego wyszły teraz postanowienia dodatkowe. Ogłoszono między innemi co następuje: Wystawa bydła trwać będzie sześć dni. Gospodarze wiejscy, którzy nie są członkami Towarzystwa, otrzymać mogą karty wstępne na cały czas wystawy za złożeniem kwoty 10 złr. Wystawa urządzona będzie w ogrodzie „Augarten". Maszyny, sprzęty i narzędzia sprowadzane na wystawę do Wiédnia z zagranicy wolne są od opłaty celnej. Bydło ma być sprowadzone na miejsce wystawy dnia 10. maja. Ludzie do nadzoru bydła mają być w ubiorach zwyczajnych, tak jak się noszą w domu. Z każdego gatunku wina nie można nadsyłać więcej jak sześć butelek. Deklaracye względem przedmiotów przeznaczonych na wystawę mają być przesłane komitetowi jeneralnemu najdalej po dzień 1. marca.

— Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem pismem gabinetowem z 16. listopada r. z. wydać szczególne przepisy, oznaczające zakres działania Jego cesarzew. Mości najdostojniejszego Arcyksięcia jenerał-gubernatora królestwa Węgier, jako też zakres działalności rządu krajowego i oddziałów namiestnictwa w Węgrzech. Przepisy te weszły z 1. stycznia r. b. w moc obowiązującą.

Osobiście ma Jego cesarzew. Mość jako bezpośredni Namiestnik Jego c. k. Apostolskiej Mości prawo reprezentować przy każdej sposobności Monarchę, i nosi tytuł: Komendant III. armii jenerał-gubernator i komenderujący jenerał w Węgrzech.

Jego cesarzew. Mości w podwójnym charakterze jenerał-gubernatora i komenderującego jenerała w Węgrzech poruczony jest z obszernem pełnomocnictwem osobistem naczelny kierunek całej cywilnej i wojskowej administracyi kraju. Do zastępstwa w sprawach wojskowych przeznaczony jest osobny jenerał ad latus, a do spraw rządu krajowego również osobny ad latus. Ten ostatni ma prawo pod niebytność Jego Ces. Mości reprezentować Monarchę.

Przydzielone bezpośrednio Jego cesarzew. Mości organa stanowią rząd krajowy, który składa się z bióra prezydyalnego, zostającego pod bezpośrednim kierunkiem ad latus jenerał-gubernatora, i z czterech departamentów pod kierunkiem dodanego jenerał-gubernatorowi szefa sekcyjnego z ministeryum spraw wewnętrznych.

Rządowi krajowemu jako najwyższej władzy politycznej w królestwie Węgierskiem podlegają specyalnie wszystkie polityczne i policyjne władze kraju; na administracyę zaś finansową i inne gałęzie służby publicznej wywiera wpływ oznaczony w osobnych postanowieniach. Osobne przepisy regulują korespondencyę i komunikacyę służbową. Rząd krajowy łączy w sobie wszystkie pełnomocnictwa przydzielone mu z zakresu działalności ministeryów i najwyższych władz centralnych; jednak mają być przedkładane przynależnym ministeryom lub najwyższym władzom centralnym między innemi: sprawy zastrzeżone do najwyższej sankcyi; wnioski względem postanowień organicznych i prawodawczych, względem odstąpienia od istniejących ustaw i norm względem wydatków nieoznaczonych w projekcie budżetu; w ogóle sprawy, o które muszą wprzód porozumieć się poprzednio przynależne władze centralne z ministeryum finansów, z ministeryum spraw zagranicznych, z naczelną komendą armii lub z najwyższą władzą kontroli rachunkowej; wnioski względem budowli i innych niesystemizowanych wydatków, o ile dyspozycya lub wydanie zaliczki nie wchodzą w zakres działania politycznego rządu krajowego; rozporządzenia szczególnie ważne, mianowicie jeśli skutki ich rozciągają się za granice królestwa Węgierskiego, lub zostają w związku z ogólnemi postanowieniami dla całego Cesarstwa; w pewnych wypadkach wnioski względem obsadzenia urzędów i sprawy względem dymisyi lub degradowania urzędników; protokoły względem rekursów w sprawach prywatnych; wszelkie sprawy tyczące się kredytu publicznego, długu państwa, przeznaczonych do tego instytucyi i powszechnych rozporządzeń finanso-

wych; wszelkie dyspozycye względem kas poborczych i ich filii; sprawy względem zakupna i sprzedazy realności itp. Kompetencya przy obsadzaniu posad w zakresie politycznego sądownictwa, policyi, finansów, budownictwa, poczty itd. jest ściśle oznaczona.

Osobne przepisy regulują postępowanie dyscyplinarne i dozór nad urzędnikami krajowemi rozmaitych gałęzi administracyi, jako też sposób, w jaki rząd krajowy znosi się w tej mierze z przełożonymi władz przynależnych. Rząd krajowy mianuje burmistrzów w głównych miastach okręgu administracyjnego, z wyjątkiem Budy i Pesztu; także przysłuża mu kilka innych nominacyi. Ma prawo zezwalać na stowarzyszenia, rozciągające się na dwa lub kilka okręgów administracyjnych w Węgrzech, o ile niepotrzebują wyższego potwierdzenia. Rząd krajowy ogłasza ustawy i rozporządzenia, o ile niedzieje się to za pomocą dziennika ustaw państwa i przyzwala publiczne składki w razie wypadków elementarnych w kraju.

Jako polityczne władze krajowe — mianowicie w ogóle z zakresem działania, jakie w innych krajach koronnych przysłuża namiestnictwom — istnieje pięć oddziałów namiestnictwa w Budzie, Oedenburgu, Preszburgu, Koszycach i Wielkim Warazdynie pod kierunkiem wiceprezydentów namiestnictwa. Prezydentowi oddziału namiestnictwa przysłuża najwyższy kierunek policyi w okręgu administracyjnym z atrybutami jej względem prasy, drukarń, handlów księgarskich i artystycznych, sztuk teatralnych i produkcyi publicznych. On ogłasza rozporządzenia w swoim okręgu, o ile nienależy to do władz wyższych. Kompetencya jego względem mianowania urzędników politycznych i funduszowych w okręgu administracyjnym, lub względem proponowania takich nominacyi jest ściśle uregulowana, tak samo jak konkurencya jego w tej mierze z innemi władzami, jego władza dyscyplinarna i t. p. Oddział namiestnictwa jako polityczna władza krajowa i najwyższa władza administracyjna w przynależnym okręgu jest wyższą instancyą we wszystkich sprawach, jakie rozstrzyga podlegająca mu władza. Ma prawo urządzać subskrypcye na dotkniętych wypadkami elementarnemi mieszkańców swego okręgu administracyjnego w obrębie tego okręgu. Do niego należy nadzór nad zakładami dobroczynności, ludzkości, kary i poprawy w okręgu administracyjnym i zezwalać na zakładanie towarzystw, o ile podług ustawy o stowarzyszeniach niepotrzeba na to wyższego potwierdzenia. Jemu przysłuża najwyższy kierunek i nadzór pod względem spraw gminnych. Oddział namiestnictwa jest najwyższą władzą fundacyjną w okręgu administracyjnym. Pod względem spraw duchownych ma prawo: obsadzać prebendy patronatu monarchicznego i funduszu religijnego z dochodem nieprzenoszącym 1000 złr. rocznie, wyjąwszy beneficya w dobrach kameralnych i funduszowych, zostających pod zarządem władz finansowych, a to w porozumieniu z ordynaryatem; wydawać rządowe pozwolenie na zamierzone ze strony ordynaryatów zmiany w parafiach; uzupełniać kongruy; wyznaczać subwencye dla klasztorów kwestujących; udzielać dyspensy od cywilnych przeszkód małżeństwa i przepisanego prawnie terminu żałoby przed zawarciem powtórnego małżeństwa. Oddział namiestnictwa kieruje sprawami nauk publicznych. Nadaje upoważnienia na zakładanie fabryk krajowych, aptek, oficyn chirurgicznych, peryodycznych przedsiebierstw transportu i pozwala na odbywanie jarmarków. Rozpoznaje i potwierdza preliminarya roczne w sprawach swego zakresu urzędowego, lub jeśli potwierdzenie zastrzeżone jest ministeryom albo władzom centralnym, przedkłada je rządowi krajowemu kompetencya jego w sprawach budownictwa jest ściśle oznaczona, jak również co do kaucyi służbowych, kwieskowania i pensyonowania urzędników, udzielania zapomogi, dodatków na wychowanie dzieci i t. p.

Hiszpania.

(Zakaz broni.)

Dekretem królewskim z 27go b. m. wydanym do wszystkich wyższych władz wojskowych i cywilnych nakazano, by zabrano wszelką broń znajdującą się w ręku osób prywatnych niemających na to pozwolenia; by pozwolenie do trzymania broni wydawano tylko osobom zasługującym na zupełne zaufanie; by również zabierano wszelką broń przesłaną handlarzom po dystryktach; by w prowincyach, które nie są w stanie wyjątkowym, władze wojskowe dawały pomoc władzom cywilnym, a w razie potrzeby ogłosiły nawet stan oblężenia; by jaknajusilniej zapobiegano przemyceniu broni, a przemytników takich uważano za winnych zaburzenia porządku publicznego, i według tego karano. Co do handlarzy bronią poleciło ministeryum spraw wewnętrznych, że bez uwiadomienia zwierzchności niewolno im przedawać broni prywatnym; dalej by gubernatorowie cywilni urządzili miejsca na przytrzymanie włóczęgów, i wydalili z prowincyi takich ludzi, których pobyt zagraża porządkowi publicznemu, tudzież by im wyznaczyli po-za obrębem prowincyi miejsce ich mieszkania. — Według depeszy z Barcelony powiodło się władzom tamtejszym uśmierzyć w dobry sposób umysły robotników, którzy porozchodzili się spokojnie do domu, i niewielu ich tylko przytrzymano. Kilku fabrykantów rozpoczęli znów dalsze prace fabryczne.

Anglia.

(Raport admirała Seymour.)

— *London Gazette* zawiera dziś 12 stronic urzędowych dokumentów o działaniach wojennych w Kantonie Ogłasza obszerny raport kontradmirała Sir Michael Seymoura, gdzie kwestya sporna tylko pobieżnie jest wspomniana lecz z powołaniem się na załączone dokumenta. We wstępie powiada admirał po krótkiej wzmiance o obrazie jaką wyrządzili Chińczycy: „Chociaż w końcu odesłano nam owych 12 pojmanych ludzi, nienastąpiło to przecież w taki sam sposób publiczny, w jaki porwani zostali, i unikano przytem troskliwie wszelkiego pozoru uniewinnienia.“ Pomiędzy innemi użalają się Anglicy głównie na to, „że władze chińskie zdarły banderę angielską z Lorchy „Arrow.“ — Po opisaniu znanych wypadków aż do 27. października oświadcza admirał, że podzielając zdanie Sir John Bowringa „uznał tę chwilę za najstosowniejszą do tego, by zażądać dopełnienia omijanych (eraded) oddawna zobowiązań traktatu.“ Polecił przeto konzulowi panu Parkes, oznajmić naczelnemu komisarzowi Yeh, że admirał — by zapobiedz ponowieniu teraźniejszych niedogodności — „żąda dla wszystkich zagranicznych reprezentantów takiego samego wolnego przystępu do władz i miasta Kantonu (gdzie rezydują wszyscy wysocy urzędnicy chińscy), jaki przyznano nam traktatem w innych czterech portach a wzbroniono w jednym Kantonie tylko.“ Ponieważ na to oznajmienie nienadeszła żadna odpowiedź, przystąpił admirał do dalszych kroków nieprzyjacielskich i zaczął najpierwej bombardować „Yamun,“ pałac namiestnika w starem mieście, przy którym znajdują się najgłówniejsze zabudowania rządowe. Przed zdobyciem Yamunu zalecono oficerom, ażeby przestrzegali, by ich ludzie najmniejszej krzywdy niewyrządzali prywatnej własności. Rozkaz ten został ściśle dopełniony. Tego samego dnia, o 8. godzinie wieczór, wybuchnął na przedmieściach drugi pożar, który pochłonął znaczną liczbę domów. O zachowaniu wojska angielskiego wyraża się admirał z wielką pochwałą, zaś co do odwagi Chińczyków powiada, że nie zasługuje nawet na wzmiankę. Silili się jedynie podpalić okręt „Barraconta“ za pomocą branderów, miotali garnki z śmierdzącym gazem i dostali tylko przy ataku na faktorye. Przed zdobyciem twierdzy Bogul, między 8. i 12. listopada przyjmował konzul trzy deputacye znakomitych kupców z Kantonu, które przyznawały, że żądania nasze są słuszne, ale obawiały się oraz, by przy znanej nieugiętości charakteru naczelnego komisarza nie pozostały bezskuteczne wszelkie usiłowania. Zaprzeczały temu, jakoby komisarz zmuszony został wrzawą ludu nałożyć cenę na głowę każdego Anglika i ganiły stanowczo takie postępowanie„. Dnia 12go zrana — donosi dalej admirał — wezwałem pierwszego Mandaryna, wydać nam twierdze, przyrzekając zwrócić je bez uszkodzenia po załatwieniu sporu. Sprzeciwili się, lecz w godzinę zostali pokonani. Twierdze te miały kompletną załogę o 200 przeszło działach, i zdawały się lepiej zaopatrzone niż podczas zdobycia onych w roku 1841. Chińczycy nieodstępowali od swoich dział aż do chwili, kiedy Anglicy wdarli sie na mury. Mandaryni mieli w pogotowiu łodzie, by ratować się ucieczką, i opuścili swoich ludzi, którzy rzucali się w wodę tak dalece, że Anglicy musieli spieszyć na ich ratunek. Poźniej sprowadzono ich na ląd. Forty Annunghoy z przeciwnej strony Boguy, które zajęto 13. listopada, miały 210 dział. Dalej wyraża admirał podziękowanie Anglikom i innym cudzoziemcom za szczerą pomoc, a amerykańskim komendantom Foote i Smith za utrzymanie porządku w czasie walki, i kończy temi słowy: „Ponieważ jesteśmy teraz panami całej rzeki, przeto niezajmuję się teraz niczem innem, tylko zabezpieczeniem i utrzymaniem naszych pozycyi; a rząd Jej Mości Królowy niechaj rozstrzygnie, czy nienależałoby korzystać z teraźniejszej sposobności, by nadać wagi postanowieniom traktatu. od których dopełnienia uchylał się dotąd bezkarnie rząd Kantonu. Chociaż pierwotna przyczyna sporu jest stosunkowo małoznacząca, to przecież wypadek ten stał się dla fałszywej polityki namiestnika chińskiego tak dalece niebezpiecznym, że zdaje się zagrażać dalszemu trwaniu przyjażnych stosunków z Kantonem. A jakkolwiek nieomieszkam w porozumieniu z pełnomocnikiem Jej król. Mości używać wszelkich środków, by załatwić tę sprawę w pożądany sposób, jednak oczekuję z niecierpliwością dalszych rozkazów rządu Jej król. Mości względem tej ważnej sprawy“. Ten raport admirała Seymoura datowany jest z pokładu okrętu „Niger“ 14. listopada 1856.

Francya.

(Pogrzeb arcybiskupa. — Sprawozdanie z wystawy powszechnej. — Wiadomości bieżące. — Francya i korsarze ryfejscy.)

Paryż, 9. stycznia. Pan Robies prezydent republiki Ecuador przesłał Cesarzowi doniesienie o objęciu rządów.

Egzekwie za arcybiskupa Sibour odłożono na jutro o godzinie $8\frac{1}{2}$ zrana. *Monitor* ogłasza zarazem obszerny program pogrzebu, który rozpocznie się podniesieniem zwłok przez duchowieństwo. Po złożeniu trumny na karawanie, wyruszy kondukt żałobny do Notre-Dame, przodem powozy kapituły i słudzy kościoła z kościelnemi insygniami zmarłego. W Notre-Dame kapituła i proboszcz dyecezyi przyjmą uroczyście zwłoki u wnijścia, poczem duchowieństwo zajmie siedzenia przygotowane w chórze. Gdy zwłoki złożone zostaną na katafalku, rozpocznie się nabożeństwo żałobne, po którem nastąpi pięć absolucyi i kropienie święconą wodą. Zwłoki pozostaną potem wystawione do godziny 3. a po odśpiewaniu nieszporów żałobnych będą złożone w grobowcu arcybiskupim. Pięćkrotny odgłos dzwonów kościoła Notre-Dame i wszystkich kościołów parafialnych odpowie głównym ceremoniom pogrzebu. — *Monitor* ogłasza dziś także ceremoniał, jaki odbędzie się 12go b. m. przy nowem poświęceniu kościoła St. Etienne du Mont. — Serce arcybiskupa będzie na żądanie plebana z St. Etienne du Mont przechowane w tym kościele. — Wczoraj rozpoczęły się już w kościele

Notre-Dame przygotowania do pogrzebu arcybiskupa Paryża. Katafalk, na którym mają być złożone zwłoki arcybiskupa, wznosi się w głównej nawie; otaczają go cztery statuy, przedstawiające religię i trzy cnoty teologiczne. Miejsce, które zajmował arcybiskup przy odprawianiu mszy, jest osłonięte kirem. — Izba oskarzenia odesłała Vergera przed sąd asysów Sekwany; proces rozpocznie się 17go i ma być skończony tego samego dnia jeszcze.

Z Bagoty, w Nowej Grenadzie, nadeszła kwota 3675 franków ze składki rządowej na rzecz mieszkańców dotkniętych powodzią. Powszechne sprawozdanie internacyonalnego sądu przysięgłych o wystawie przemysłowej z roku 1855 wyszło już z druku w dwóch grubych tomach i zostało rozdane członkom komisyi cesarskiej i sądu przysięgłych. Pokazuje się z niego, że 53 obcych państw i 22 kolonii brało udział w wystawie. — Po raz pierwszy od trzech lat pospadały ceny w pierwszej połowie grudnia na wszystkich targowicach zboża we Francyi. — Chorąży okrętowy Magdalene, który po rozbiciu okrętu „Dusoc“ sprowadził trzy łodzie z 30 ludźmi z wyspy Mallisch do Limy, przybył do Paryża. Podług jego opowiadania niezagraża żadne niebezpieczeństwo kapitanowi de la Vaissière, który z 30 ludźmi pozostał na wyspie Mallisch, gdyż wyspa ta, objętości 200 metrów prawie jest dostatecznie zabezpieczona od morza. Kapitan miał zamiar zbudować statek i udać się nim do zatoki Curtis na wybrzeżu australskim. Ztamtąd do Sydney niema więcej jak 200 mil, które można przebyć okrętem najętym w Curtis. Można się więc skodziewać, że kapitan de la Vaissière i reszta załogi okrętu „Daroc“ przybędą za kilka tygodni z Sidney do Liwerpolu. — W roku 1856 rozbiło się podług wykazów urzędowych 443 okrętów francuskich, między temi 358 statków nadbrzeżnych.

Jak *Constitutionnel* zapewnia, odbyły się ostatniego wtorku w Petersburgu zaślubiny hrabiego Morny z księżniczką Trubeckoj. Hrabia Morny ofiarował swej małżonce w upominku dwa miliony w brylantach i innych klejnotach.

Dziennik *Pays* zawiera o korsarzach ryfejskich z powodu utarczki ich z księciem Adalbertem pruskim dłuższy artykuł, i pisze między innemi: że wyprawa na tych korsarzy, do której — jak przynajmniej dawniej upewniano miała i Anglia się przyłączyć — jest rzeczą wcale niemożliwą. Dalej dowodzi, że jedna tylko Francya mogłaby Europę od tej plagi uwolnić, i że jedynie wyprawa w głąb kraju mogłaby odnieść skutek pożądany. „Prowincya ryfejska — pisze *Pays* w końcu, — przedzielona jest od Algieru puszczą Augad i Lalla Maghrnia. Nasze kolumny ruchome poskromią wkrótce zbójeckie szczepy marokońskie. Wyprawa zrobiona z ostatecznych naszych stanowisk, a mianowicie z Nemour, Tlemcen, Lalla-Maghrnia, Lebdu i Geronville, i którąby uderzyła na wzgórze ryfejskie z zaplecza, zdołałaby zniszczyć korsarzy i napędzić ich do morza. Taki jednakże wypadek sprawiłby jak sądzą rozruch w całem cesarstwie marokońskiem, a sam Abd-el-Rhaman nawet niemógłby dozwolić przechodu wojsku naszemu przez kraj swój, gdyż właśni jego poddani temuby przeszkodzili. Wielu z tych, co Afrykę znają dokładnie, upewnia, że bitwa pod Isly była tylko świetnym wstępem do boju krwawego, jaki prędzej lub poźniej rozpocznie się na naszych granicach. Nie możemy naprzód upewniać, w jaki sposób Francya postąpi sobie w obec Maroku i przeciw korsarzom ryfejskim; to pewna jednak, że żadne trudności nie zdołają wstrzymać ją od walki, jeśli zniszczenie tego gniazda zbójeckiego raz już będzie postanowione. Nasi obywatele afrykańscy dowiedli nad rzeką Isly dostatecznie, że szabla ich lepsza niż jatagan jeźdźców marokańskich, i że tłumy ich zbrojne pierzchnąć muszą przed ostrzem naszych bagnetów.“

Belgia.

(Nowiny dworu. — Obranie wiceprezydenta Senatu.)

Bruksela, 9. stycznia. Uroczystość zaślubin Arcyksięcia Ferdynanda Maxymiliana z księżniczką Charlotte wyznaczona została na 7. czerwca r. b., dzień rocznicy 17 letniej dostojnej narzeczonej. Narzeczeni mają zamiar udać się po ślubie do Tryestu, gdzie przyrządzają już tamtejszy zamek Arcyksięcia. — Na dzisiejszem posiedzeniu senatu, mianowany został hrabia Coghen, kandydat prawej strony, dwudziestu pięciu głosami wiceprezydentem senatu w miejsce zmarłego kawalera Wyns du Raucourt.

Hrabia Flandryi odjechał dziś z swoim adjutantem do Ostendy, zkąd odpłynie do Londynu.

Szwajcarya.

(Postępowanie rządu w obec zbiegów politycznych. — Zażyłość Szwajcarów z sąsiednim Badenem.)

Szwajcarska rada związkowa zabroniła na wniosek wodza naczelnego prywatnym dalszych doniesień telegraficznych o krokach wojskowych podjętych przez władze krajowe.

Rząd berneński wydał okolnik do rządowych namiestników powiatowych, by pilnie czuwali nad postępowaniem znajdujących się potąd jeszcze w kraju zbiegów politycznych, i „by im jak najsurowiej zabronili wszelkich manifestacyi politycznych i tajnych zabiegów, a w ogóle wszelkiego pośredniego lub bezpośredniego udziału politycznego czy to słowem lub czynem.“

Z **Konstancyi** piszą do *Schwaeb. Merk.* z 2. stycznia: Dla uwolnienia mieszkańców od kwaterunku uciążliwego umieszczono garnizon w Kreutzlingen w koszarach wojskowych. Postępowanie wzajemne władz badeńskich i szwajcarskich jest uprzejme, a dobre porozumienie się między niemi potąd niczem nienadwątlone. Z wielu stron chciano podać prośbę do rządu badeńskiego za przykładem podań takich w królestwie wirtembergskiem, by wojsku pruskiemu wzbroniono przechodu przez kraj, lecz prośby tej potąd nie podano.

Zaciąg świeżo powołany w liczbie 14.000 żołnierza jest już poczęści w pochodzie. Z Neuenburga donoszą o nienawistnem usposobieniu stronnictw tamtejszych. Obawiają się, by w razie walki i możliwej klęski Szwajcarów nie przyszło w Neuenburgu do ostateczności. Młodego Wesdehlena, którego za kaucyą wypuszczono, osadzono powtórnie w więzieniu.

Włochy.

(Zagajenie izb mowa od tronu. — Lista ułaskawionych w Neapolu.)

Turyn, 7. stycznia. J. M. Król zagaił posiedzenia Izb przemową, w której wspomniał o pełnym chwały udziale Sardynii w wojnie oryentalnej J. M. Król oświadczył, że wojska sardyńskie wyrównały mężtwem i siłą najsławniejszym armiom świata, i że ojczyźnie dobrze się zasłużyły. „Kongres paryski — rzekł Król w dalszym ciągu przemowy — utwierdził przymierze nasze z Francyą i Anglią, a oraz przywrócił i dawną przyjaźń naszą z Rosyą. W obronie interesów krajów włoskich stawało na kongresie europejskim po pierwszy raz jedno z mocarstw włoskich, a wykazawszy konieczność polepszenia stosunków krajów tych w interesie powszechnym, zjednała dla siebie Sardynia zasłużoną sławę oględności, taktu politycznego i odwagi cywilnej. Rząd wspierany uczuciami życzliwemi narodu popierać będzie i nadal politykę rozpoczętą. Budżet wydatków i zwykłych przychodów zrównoważył się zupełnie, a reformy wewnętrzne potrzebują jeszcze uzupełnienia. Instytucye nadane krajowi od Króla Karola Alberta utrwaliły się z czasem, i dzięki zgodzie między tronem i narodem przyniosły wielki pożytek. Zapewniają też one ojczyznie przyszłość pomyślną i pełną chwały.“ Mowę tę przyjęto z uniesieniem.

— W jednym z najnowszych numerów dziennika *K. Z.* znajduje się lista tych za polityczne przestępstwa skazanych, których ułaskawienie uchwalone zostało na neapolitańskiej radzie państwa dnia 18. grudnia 1856. Dowiadujemy się z tej listy, że liczba ułaskawionych wynosi 44, i że pierwotnie osądzono winnych w przecięciu na ciężkie więzienie w okowach od lat 25 do 20. — Od czasu odjazdu posłów mocarstw zachodnich powiększyła się liczba ułaskawionych za przestępstwa polityczne na 85ciu.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Turyn, 10. stycznia. Pan d'Angrogna otrzymał zlecenie wyjechać do Sycyli na przeciw Wielkiemu księciu Michałowi i towarzyszyć mu do Nissy gdzie Jego Cesarzewiczowska Mość oczekiwany jest na grecki Nowy Rok. — Izba wybrała pana Cadorna prezydentem, a hrabię Lisio i barona Sappa wice-prezydentami.

Genua, 9. stycznia. Rosyjska fregata parowa „Orłow“ przypłynęła tu z Villa franca. Przy explozyi prochu na fregacie neapolitańskiej „Carlo III.“ zginęło do 90 osób. — Gmina miasta Neapolu postanowiła w pamięć ocalenia Króla założyć szpital dla kalek obojej płci.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 14. stycznia. Na naszym dzisiejszym targu płacono za półkorzec pszenicy (82 funt. wiéd.) 4r.28k.; żyta ($76^1/_2$ funt.) 2r.34k.; jęczmienia ($65^3/_4$ funt.) 2r.24k.; owsa (47 funt.) 1r.28k.; hreczki 2r.24k.; fasoli 2r.30k.; kartofli 1r.19kr.; — wiéd. cetnar siana kosztował 54k.; słomy pasznistej 43kr., podściółki 32k.; — sąg drzewa bukowego sprzedawano po 11r.30k., dębowego po 9r., sosnowego po 9r.10k.; — kwarta krup jaglanych po 6k. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 14. stycznia.		gotówką złr.	gotówką kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	48	4	51
Dukat cesarski	„ „	4	51	4	54
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	25	8	29
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	38	1	39
Talar pruski	„ „	1	33	1	35
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	25	81	54
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	76	55	77	20
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	20	84	5

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 14. stycznia.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	81	30
„ przedał „ „ 100 po	82	—
„ dawał „ „ za 100	—	—
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	—	$8^2/_3$

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 12. stycznia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $83^{15}/_{16}$ — 84. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 92. —93. Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 — $96^1/_2$. Obligacye długu państwa 5% $82^1/_4$—$82^3/_8$, detto $4^1/_2$% $71^5/_8$—$71^1/_2$, detto 4% $64^1/_2$—$64^3/_4$, detto 3% $49^3/_4$—50. detto $2^1/_2$% 41 — $41^1/_4$, detto 1% $16^1/_4$—$16^1/_2$. Oblig. Glogn. z wypłata 5%

95 — —. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 93 — —. Detto Peszt. 4% 94 — —. Detto Medyol. 4% $93\frac{1}{2}$ — —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $87\frac{1}{2}$—88. Galic. i węgier. 5% $77\frac{3}{8}$ — 78. Detto innych krajów koron. 84—$84\frac{1}{2}$. Obl. bank. $2\frac{1}{2}$% 61 — $61\frac{1}{2}$. Pożyczka loter. z r. 1834 275 — 276. Detto z r. 1839 $129\frac{1}{2}$ — 130. Detto z r. 1854 $107\frac{1}{4}$ — $107\frac{1}{2}$. Renty Como $13\frac{1}{2}$ — $13\frac{3}{4}$.

Galic. list. zastawne 4% 80—81. Półn. Oblig. Prior. 5% $86\frac{1}{4}$—$86\frac{1}{2}$. Glognickie 5% 80 — 81. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 83 — 84. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 91 — 92. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 116—117. Akcyi bank. narodowego 1023 — 1025. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 300 — 301. Akcye niż. austr. tow. eskomp. $115\frac{3}{4}$ — 116. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 265 — 267. Detto półn. kolei $238\frac{1}{2}$—$238\frac{3}{4}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 320 — $320\frac{1}{2}$. Detto tow. żegl. parowej 564 — 565. Detto 13. wydania 560 — 562. Detto Lloyda 429 — 430. Peszt. mostu łańcuch. 75 — 77. Akcye młyna parowego wiéd. 75 — 77. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 30 — 32. Detto 2. wydania 40 — 42. Esterhazego losy 40 złr. 71 — $71\frac{1}{2}$. Windischgrätza losy $22\frac{1}{4}$—$22\frac{1}{2}$. Waldsteina losy $24\frac{3}{4}$ — 25. Keglevicha losy $11\frac{3}{4}$ — 12. Ks. Salma losy $39\frac{3}{4}$ — 40. St. Genois 37 — $37\frac{1}{2}$. Palffego losy $38\frac{3}{4}$ — 39. Clarego $38\frac{1}{2}$ — $39\frac{3}{4}$.

Amsterdam 2 m. $89\frac{1}{4}$. — Augsburg Uso $106\frac{3}{4}$. — Bukareszt 31 T. 262 — —. — Konstantynopol 31 T. 455 —. Frankfurt 3 m. 106. — Hamburg 2 m. $78\frac{5}{8}$. — Liwurna 2 m. $106\frac{1}{2}$ l. — Londyn 3 m. 10. $18\frac{1}{2}$ t. — Medyolan 2 m. $105\frac{1}{8}$. — Paryż 2 m. $123\frac{3}{8}$. — Cesarskich ważnych dukatów agio 9 — $9\frac{1}{8}$. — Napoleondor 8 16 — 18 27. Angielskie Sover. 10 22 10 23. — Imperyał Ros. 8 31 —.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 14. stycznia.

Oblig. długu państwa 5% $82\frac{5}{8}$; $4\frac{1}{2}$ —; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 $129\frac{3}{8}$. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1020. Akcye kolei półn. 2402. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 566. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg $106\frac{5}{8}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $105\frac{5}{8}$ 2 m. Hamburg $78\frac{1}{2}$ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10 — 18. 2 m. Medyolan $104\frac{7}{8}$. Marsylia —. Paryż $123\frac{1}{8}$. Bukareszt $262\frac{1}{2}$. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. $8\frac{3}{4}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. $87\frac{3}{4}$; innych krajów koron. 78. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 $107\frac{5}{8}$. Pożyczka narodowa $84\frac{5}{16}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. $318\frac{1}{2}$ fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. $300\frac{1}{2}$. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej 202.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. stycznia.

Hr. Gołuchowski St., z Skały. — Hr. Karnicki Teodor, z Wołczuch. — Hr Starzyński Leop., z Podkamienia. — PP. Stojanowicz Feliks, z Mokrzan. Dybowski Jan, z Sokolnik. — Witkowski Tad., z Soroki. - Cywiński Jędrzej, z Delejowa. — Philipp Fr. c. k. przełoż. pow., z Komarna. — Czerwiński Lud. z Mieczyna. — Ujejski Br., z Łubczy. — Lityński Wenant, z Chlebyczyna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. stycznia.

Hr. Kalinowski Wład., do Bakowiec. — PP. Trojacki Feliks, do Przemyśla. — Geringer, c. k. rotmistrz, do Łańcuta. — Wegmann Jan, do Stanisławowa. — Rojowski Feliks, do Cieszanowa. — Strzelecki Jan, do Kukizowa. Możarowski Antoni, do Witkowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 13. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	319.72	— 2.4°	91.9	południowy	sł.	mgła
2. god. popoł.	320.15	+ 0.6°	83 4	"	"	"
10. god. wiecz.	321.13	+ 0.4°	92 2	"	"	pochmurno

T E A T R.

Dziś: Na dochód artystki dram. sceny niem. panny *Waidinger* po raz pierwszy komedya: **„Die schöne Leni.“**

Jutro: Dramat polski:

„Adriena Lecouvreur.“

(Występ gościnny pani Aszperger w roli Adrieny.)

KRONIKA.

Dwunasta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowań Nowego Roku:

Złożyli: PP. Karol Ripp, c. k. jenerał-major 5r., hr. Komorowski 2r., Schmid c. k. radca gubernialny 1r., Gustaw Schmid, c. k. sekretarz namiestnictwa 2r., pani Jeny Schmid 1r., pp. Benedykt Gregorowicz radca magistratnalny 1r., Adolf Teodor Haase superintendent 3r., Hausner 5r., Franciszek Adamski 2r., Antoni Kirschner 1r., Dr. Komarnicki 2r., Dr. Weber 1r., Dr. Skałkowski 20k., Dr. Maciejowski 1r., Józef Schnajder 2r., Rekucki 1r., M. Dymet 1r., Uziębło 1r., Miziumski 1r., Kummer 1r., Penek 1r., Alex. Winiarz 1r., T. H. Viebig 2r., Reichan 1r., Ohanowicz 1r., Berger 1r., H. Hofmann 1r., Alojzy Mayer 30k., Schie 1r., Protz 2r., Manasterski 1r., M. D. 1r., S. B. 1r., Dobrowolski 1r., Dawid Horowitz 2r., Sobolewski 1r., S. Margoles 2r., Buber 1r., Julle 1r., Rosenberg 1r., Chuwes 1r., Widrek 1r., Zion 1r., Bermann 1r., Roth 1r., N. N. 1r., Estreicher 1r., Steif 1r., Stark 1r., Rosenfeld 1r., Bori 1r., Modlinger 1r., J. Margosches 1r., Nirnstein 3r., Sala Klermann 1r., Nison Margosches 1r., Nathanson 1r., D. S. Kronstein 1r., J. Karp 1r., H. Landes 2r., Schnek 30k., Chamajdes 30k., M. Diamant 30k., Miseles 30k., Hulles 30k., Berger 30k., Kurzer 30k., G. Gruder 30k., M. Hescheles 20k., Kolmar 10k., Weindl 10k., Jarosch 20k., Kwiatkowski 20k., V. Szmied 20k., Małuja 10k., Potz 18k. Zenker 30k., A. Stock 30k., A. R. 20k., Osurewicz 24k., Mazurkiewicz 15k., Klętówski 10k., pani Skrzyńska 1r., Papara 1r., Biegelmayer 1r., Swieprawska 10k., Udrycka 1r., Linzbauer 1r., Goldbaum 20k., Bilińska 1r. Sokołowska 10k. — Razem 98r.57k. Do tego suma składek poprzedzających 874r.58k. — Ogólem 973r.55k. m. k.

Tygodnik Petersburgski zawiera następujące opisanie uroczystości nadania paliusza arcybiskupowi Mohylewskiemu JW. Wacławowi Zylińskiemu: Po nieodżałowanej stracie uczonego i wymownego Arcybiskupa Hołowińskiego, odznaczający się rzadką zdolnością do rządów Biskup Wileński J. W. Wacław Żyliński, który w przeciągu lat ośmiu przeszło 300.000 osób pobierzmował, około 300 kapłanów wyświęcił i 41 kościołów pokonsekrował, mianowany przez Najmiłościwiej nam panującego Cesarza, Arcybiskupem Mohylewskim i zatwierdzony przez stolicę apostolską paliuszem, jako znamieniem arcybiskpiej dostojności, zaszczycony został. Oczekiwany przez osieroconą dyecezyę, przybył dostojny Arcy-pasterz do Petersburga dnia 4. grudnia i niedzielę drugą adwentu, t. j. dzień 9. b. m., na przyjęcie Paliusza wyznaczył. Przybyli też wezwani na tę uroczystość JW. Borowski, Biskup Łucko-Zytomirski i JW. Wojtkiewicz, Biskup Miński. W dniu naznaczonym, kościół św. Katarzyny wspaniale, ale z majestatyczną prostotą przybrany został. Środek kościoła od drzwi aż do kratek wybity był ponsowem suknem, a całe presbiteryum kosztownemi kobiercami wysłane. Naprzeciw tronu Arcy-Biskupiego przygotowane były dwa wspaniałe siedzenia, jedno dla Metropolity z asystencyą, drugie dla Biskupa Mińskiego, a przed kratkami przyrządzone były miejsca dla posłów katolickich i dygnitarzy państwa. — Dodajemy do tego wyborną instrumentalną i wokalną muzykę, i przy natłoku ludu najściślejszy porządek, a przyznać musimy, że te wszystkie rozporządzenia dostojnego przełożonego KKs. Dominikanów, W. ks. Staniewskiego, któremi widocznie kierowało serce, były wyrazem uczuć duchowieństwa i katolików tutejszej stolicy dla naszego Arcy-pasterza. — O godzinie 11. JW. Arcybiskup, przybrany w ponsową metropolitalną odzież, rokietę, mucet i biret, przybył do kościoła. Asystowali mu dwaj prałaci Mohylewscy i jeden kanonik wileński w togach swoich kapituł. Rzymsko-katolickie kolegium, akademia duchowna i całe duchowieństwo z krzyżem i wodą święconą spotkało go u drzwi kościelnych. Arcy-Pasterz ukląkł z pokorą na progu kościoła, do którego wchodzi łw Imię Pańskie i błogosławiąc lud swojej nowej owczarni, przeszedł do wielkiego ołtarza, gdzie otoczony asystencyą zasiadł na przygotowanem siedzeniu. Mszą Śtą celebrował pontyfikalnie JW. Biskup Borowski, a lud cały, w którego sercu nie wygasła jeszcze pamięć zmarłego przedwcześnie Arcy-Biskupa Hołowińskiego, błogosławiąc Boga, pocieszył się widokiem nowego Arcy-Pasterza. Po Komunii wniesiono na bogatem wezgłowiu Paliusz i złożono na środku ołtarza, a Arcy-Pasterz, jako też Biskup Wojtkiewicz jak do celebry ubierać się poczęli. Po zakończonej ofierze mszy św. dwaj Biskupi z mitrami na głowach usiedli przy wielkim ołtarzu na faldistoryach, a kanonik Wileński, ksiądz Krasiński, w kapę przybrany odczytał po łacinie Bulle Ojca św. Piusa IXgo do JW. Arcybiskupa, do Biskupów Sufraganów, do kapituły Mohylewskiej, do całego Duchowieństwa i ludu, do Biskupa mającego wkładać Paliusz i nakoniec Bullę o Paliuszu. — Następnie przez trzech kapłanów odczytana została Bulla do ludu po polsku, po francuzku i po niemiecku. Tu Arcy Pasterz zbliżył się do ołtarza bez mitry i uklęknąwszy wykonał przysięgę na wierność stolicy Apostolskiej, a po niej przysięgę na wierność Najjaśniejszemu Cesarzowi Aleksandrowi IImu, której, zbliżywszy się do ołtarza, raczył asystować minister spraw wewnętrznych JW. Łańskoj. Po wykonaniu przysięgi Arcy Pasterz klęcząc podług formy pontyfikału rzymskiego z rąk JW. Biskupa Borowskiego w asystencyi JW. Biskupa Wojtkiewicza, przyjął Paliusz i dał błogosławieństwo nowej swojej owczarni, a kościół zabrzmiał dziękczynnem hymnem „Te Deum laudamus“, po którym odśpiewane były modlitwy za Najjaśniejszego Cesarza i Ojca św., za Arcy-Pasterza Wacława i cały kościół. Poczem JW. Metropolita zasiadłszy na tronie przyjmował powinszowania Biskupów, ministrów i dygnitarzy, którzy ten obrzęd swoją obecnością uświetnić raczyli, oraz całego duchowieństwa. Nie dla jednego z czytelników naszych zajmującą może być rzeczą choć krótka wzmianka o paliuszu. Jest to biała, wełniana taśma z naszytemi czarnemi krzyżami, na dwa przeszło cale szeroka, wkładająca się na ramiona w kształcie koła, od którego dwa końce czarne, jeden na piersi, drugi na plecy spada. Wyrabia się on w klasztorze Sakramentek w Rzymie, z wełny z dwóch białych baranków, które corocznie ofiarowane bywają w dzień Śtej Agnieszki w kościele pod Jej tytułem i potem błogosławione przez samego Papieża. Palliusze poświęcają się w dzień ŚŚ. Piotra i Pawła. W wigilią zaś składają się na grobie Śgo Piotra i tam przez całą noc zostają. Dlatego się mówi, że „Paliusz wzięty jest z ciała Św. Piotra. — Skromna ta i prosta oznaka jest znamieniem wysokiej Arcybiskupiej dostojności. Chociaż w odmiennej formie, sięga on pierwszych wieków kościoła. Mianowany Arcybiskupem, dla okazania swojej uległości dla stolicy Apostolskiej, obowiązany jest sam prosić Ojca św. o Palliusz. Używa się on tylko w czasie celebry w dni wyznaczone od Papieża i tak jest przywiązany do osoby Arcy-Biskupa, że z nim i do trumny się wkłada. W następnym tygodniu JW. Arcy-Pasterz odbędzie żałobne Nabożeństwo za duszę ś. p. poprzednika swego Arcy Biskupa Hołowińskiego.

Główny Redaktor *M. Szczeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*